

مقاله‌ی کوتاه علمی

گزارش جدید چهار گونه کنه از جنس *Hermannella* (Acari: Oribatida: Hermanniellidae) از ایران

محمدعلی اکرمی* و نازنین دریانی‌زاده

پخش گیاه‌پرشنگی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه شیراز، شیراز.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: akrami@shirazu.ac.ir

A new report of four species of *Hermannella* (Acari: Oribatida: Hermanniellidae) from Iran

M. A. Akrami* and N. Doryanizadeh

Department of Plant Protection, College of Agriculture, Shiraz University, Shiraz, Iran.

*Corresponding author, E-mail: akrami@shirazu.ac.ir

Abstract

In the course of a faunistic survey of oribatid mites in Mazandaran province, Iran, five species belonging to the genus *Hermannella* Berlese were collected and identified, of which the following four species are new records for the fauna of Iran: *H. grandis* Sitnikova, *H. granulata* (Nicolet), *H. septentrionalis* Berlese and *H. serrata* Sitnikova.

گزارش جدید محسوب می‌شوند. گونه‌ی *Hermannella dolosa* Grandjean تنها گونه‌ی گزارش شده از خانواده Hermanniellidae از ایران است (Akrami et al., 2009).

- *Hermannella grandis* Sitnikova

نمونه‌های مورد مطالعه: شهرستان نور، خاک، آذر ماه ۶۸۰، جاده‌ی کندلوس، خاک درختان سرو، ۸۳/۱/۲۲

- *Hermannella granulata* (Nicolet)

نمونه‌های مورد مطالعه: نوشهر، روستای فیروز کلا، خاک درختان جنگلی، ۸۳/۱/۲۲

- *Hermannella septentrionalis* Berlese

نمونه‌های مورد مطالعه: نوشهر، خاک خزه و بقایای گیاهی، ۸۲/۴/۲۶

- *Hermannella serrata* Sitnikova

نمونه‌های مورد مطالعه: نوشهر، خاک شمشاد، ۸۳/۳/۱۵، روستای کجور، خاک، ۸۲/۴/۲۷، روستای کودیر، خاک درختان جنگلی، ۸۳/۱/۲۲، ساری، خاک،

کنه‌های خانواده Hermanniellidae به دلیل داشتن لوله‌های نسبتاً بزرگ جانبی در ناحیه‌ی هیستروزووما که همان سوراخ خروجی غدد پهلویی - شکمی می‌باشد، در بین کنه‌های Oribatida شاخص هستند. اغلب افراد این خانواده در بقایای گیاهی زندگی می‌کنند و ساکن جنگل‌های نواحی معتدل و گرمسیری، و نواحی ساحلی هستند. این کنه‌ها ظاهراً گیاه‌خوارند و تقریباً از هر نوع ماده‌ی گیاهی از جمله برگ‌های مروطی که از درختان افتاده‌اند، تغذیه می‌کنند. افراد نابالغ در مواد گیاهی در حال پوسیدن، مثل چوب‌های مرده و برگ سوزنی برگان (Norton & Behan-Pelletier, 2009) زندگی می‌کنند تاکنون، نه جنس و ۵۳ گونه از این خانواده گزارش شده است. اعضای این خانواده همه‌جایی هستند و در تمام نقاط دنیا، به جز قطب جنوب، یافت می‌شوند. بیشتر گونه‌های این خانواده (۳۵ گونه) به جنس *Hermannella* Berlese تعلق دارند (Subías, 2010).

در بررسی فون کنه‌های Oribatida استان مازندران که طی سال‌های ۱۳۸۰-۸۳ صورت گرفت، پنج گونه از جنس *Hermannella* توسط نگارنده‌ی اول جمع‌آوری و شناسایی شد که چهار گونه‌ی آن برای فون ایران

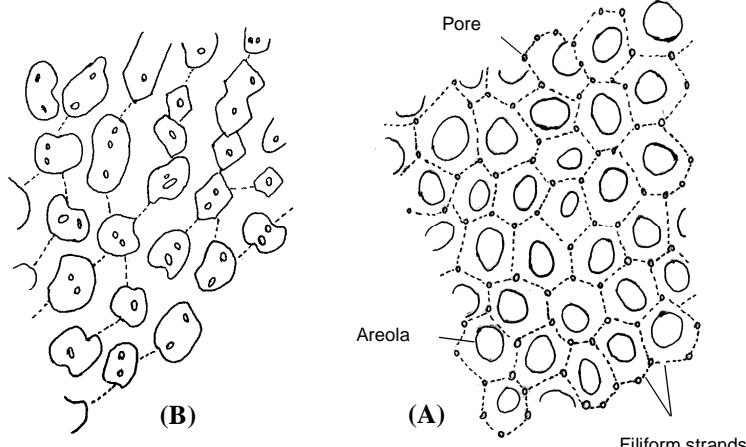
- ۳- آرئول‌های متصل بهم حالت شبکه‌ای ایجاد کرده‌اند؛ موی f_1 خاری‌شکل نیست و شبیه سایر موهای تریتونمفی می‌باشد؛ به طول ۶۲۵-۶۶۶ میکرومتر
H. serrata
- ۳- آرئول‌ها حالت شبکه‌ای ایجاد نکرده‌اند؛ موی f_1 بزرگ، ضخیم و خاری‌شکل است و از سایر موهای تریتونمفی قابل تشخیص می‌باشد؛ به طول ۵۹۱-۶۹۹ میکرومتر
H. septentrionalis
- ۴- قاعده‌ی موهای d_1 و d_2 در هر دو طرف بدن روی یک خط عرضی قرار دارند؛ چهار جفت از موهای حاشیه‌ای- عقبی نسبت به بقیه بلندتر هستند؛ به طول *H. granulata* ۶۳۰-۷۸۵ میکرومتر
- ۴- موی d_2 پشت موی cp قرار دارد، در نتیجه قاعده‌ی موهای d_1 و cp تشکیل یک مثلث را می‌دهند؛ دو جفت از موهای حاشیه‌ای- عقبی نسبت به بقیه بلندتر هستند؛ به طول ۷۹۹-۹۹۰ میکرومتر
H. grandis

۸۲/۸/۲۳ سورک، روستای اسرم، خاک درختان انار،
 ۸۳/۳/۱۴

نمونه‌ها در آزمایشگاه کنه‌شناسی بخش گیاه‌پزشکی دانشکده‌ی کشاورزی دانشگاه شیراز نگهداری می‌شوند.

کلید شناسایی گونه‌های جنس *Hermannella* در ایران

- ۱- منافذ (pores) بیرون از آرئول‌ها (areolae) قرار دارند (شکل ۱-A) که از طریق رشته‌های نخ‌مانند (filiform strands) بهم متصل شده و تشکیل یک چندضلعی را داده‌اند؛ به طول ۶۶۶-۶۹۹ میکرومتر
H. dolosa
- ۲- منافذ درون آرئول‌ها قرار دارند (شکل ۱-B)
 ۲- تمام آرئول‌ها یا تعدادی از آن‌ها توسط رشته‌های نخ‌مانند بهم متصل شده‌اند ۳.....
- ۲- آرئول‌ها توسط رشته‌های نخ‌مانند بهم متصل نشده‌اند ۴.....

شکل ۱- ترتیبات سطح پشتی بدن در *Hermannella* spp.: (A) منافذ بیرون از آرئول‌ها، (B) منافذ درون آرئول‌ها (اصلی).

Fig. 1. Dorsal ornamentation in *Hermannella* spp.: (A) pores out of areolae, (B) pores within areolae (Original).

منابع

- Akrami, M. A., Saboori, A., Kamali, K. & Kharazi-Pakdel, A.** (2009) Twenty six new records of oribatid mites (Acari: Oribatida) for Iran Fauna. *Journal of Entomological Society of Iran* 28(2), 1-25. [In Persian with English summary].
- Norton, R. A. & Behan-Pelletier, V. M.** (2009) Suborder Oribatida. pp. 430-564 in Krantz, G. W. & Walter D. E. (Eds) *A manual of Acarology*. 807 pp. Oregon State University Book Stores, Inc., Corvallis.
- Subías, L. S.** (2010) Listado sistemático, sinonímico y biogeográfico de los ácaros oribátidos (Acariformes, Oribatida) del mundo (excepto fósiles). Available on: <http://www.ucm.es/info/zoo/Artropodos/Catalogo.pdf>.